

МУЗЕЈ ВОЈВОДИНЕ
MUSEUM OF VOJVODINA

СРПСКО АРХЕОЛОШКО ДРУШТВО

ПРАИСТОРИЈСКА СЕКЦИЈА

Нови Сад, 14. децембар 2018. године

Програм и апстракти

Нови Сад 2018.

Организациони одбор скупа

др Драго Његован, Музеј Војводине, Нови Сад
мр Лидија Баљ, Музеј Војводине, Нови Сад
др Драган Милановић, Археолошки институт, Београд
др Војислав Филиповић, Археолошки институт, Београд
мр Јован Коледин, Музеј Војводине
мр Тијана Станковић Пештерац

Научни одбор скупа

др Адам Црнобрња, Народни музеј у Београду
др Драгана Антоновић, Археолошки институт, Београд
др Војислав Филиповић, Археолошки институт, Београд
др Александар Булатовић, Археолошки институт, Београд
др Селена Витезовић, Археолошки институт, Београд
др Драган Милановић, Археолошки институт, Београд
мр Лидија Баљ, Музеј Војводине, Нови Сад

Приредили: Лидија Баљ и Драган Милановић

Техничко уређење: Дарко Радмановић

Издавач: Музеј Војводине, Нови Сад

За издавача: др Драго Његован

Штампа:

Тираж: 70 комада

Бесплатан примерак

ISBN 978-86-81086-12-4

Праисторијска секција Српског археолошког друштва

МУЗЕЈ ВОЈВОДИНЕ, Нови Сад

ПЕТАК, 14. децембар 2018.

од **10:00** Пријављивање учесника, уплата обавезне котизације од 2.500 динара за учеснике који нису чланови САД, уплата чланарине од 1.000 динара за чланове САД који нису платили чланарину.

11:00 Отварање годишњег скупа Праисторијске секције САД

11:10 Рад Праисторијске секције (I део од 11:10 до 12:30)

1. I. Živaljević, V. Dimitrijević, J. Pendić, A. Putica, V. Uzelac, J. Bulatović, M. Spasić, T. Blagojević, S. Stefanović, DA LI IMA MEZOLITA U SRBIJI VAN ĐERDAPA? NOVI RADIOKARBONSKI DATUMI I DOKAZI SA NALAZIŠTA MAGAREĆI MLIN I GRABOVAC – ĐURIĆA VINOGRADI
2. Т. Станковић Пештерац, А. Медовић, И. Медовић, Р. Хофман, Ш. Драјброт, М. Фурхолт, Ф. Вилкес, С. Мартини, ПРЕГЛЕД МУЛТИДИСЦИПЛИНАРНИХ ИСТРАЖИВАЊА НА БОРЂОШУ У 2017. И 2018. ГОДИНИ
3. С. Витезовић, УКРАСНИ ПРЕДМЕТИ ОД КОШТАНИХ СИРОВИНА У НЕОЛИТУ
4. Д. Милановић, П. Милојевић АРХЕОЛОШКА ПРОСПЕКЦИЈА ДОЊЕГ ТОКА ЈУЖНЕ МОРАВЕ У 2017-2018. ГОДИНИ

Дискусија

Пауза 12:30 – 13:00

13:00 Наставак рада Праисторијске секције (II део од 13:00 до 14:30)

5. D. Antonović, S. Vitezović, V. Dimić PRLJUŠA – MALI ŠTURAC, ENEOLITSKI RUDNIK BAKRA U CENTRALNOJ SRBIJI
6. V. Dimić, D. Antonović, KLASIFIKACIJA RUDARSKIH KAMENIH BATOVA SA LOKALITETA PRLJUŠA – MALI ŠTURAC
7. J. Koledin, BEŠKA – MOST, IZMEĐU VINKOVACA I VATINA: FINALNA FAZA RANOG BRONZANOG DOBA U SRPSKOM PODUNAVLJU
8. А. Путица ПРИЛОГ ПОЗНАВАЊУ РАНОГ БРОНЗАНОГ ДОБА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ СОМБОР

Дискусија

Пауза 14:30 – 15:00

15:00 Наставак рада Праисторијске секције (III део од 15:00 до 16:45)

9. Л. Бал, О ОДРАСТАЊУ И ДЕТИЊСТВУ У ПРАИСТОРИЈИ – СВЕДОЧАНСТВА СА ЛОКАЛИТЕТА ФЕУДВАР И СТУБАРЛИЈА
10. М. Blečić Kavur KASNOBRONČANODOBNI DVOKRAKI RIJUCI JUŽNOPANONSKOG PROSTORA
11. Р. Јовић, В. Филиповић ХУМКА ИЗ КРАЈЧИНОВИЋА – 50 ГОДИНА ПОСЛЕ
12. Н. Јончић, НАЛАЗИ МЛАЂЕГ ГВОЗДЕНОГ ДОБА НА ЗАШТИТНИМ ИСКОПАВАЊИМА НА ЛОКАЛИТЕТУ ДОРОСЛОВО СЕКЕШ
13. В. Вучковић, Б. Стојановић, В. Филиповић, О. Младеновић, Ј. Богић ЗАШТИТНА АРХЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА 2018. ГОДИНЕ НА ЛОКАЛИТЕТУ ГЛОЖДАК – ЛИДЛ У ПАРАЋИНУ – ПРЕЛИМИНАРНИ РЕЗУЛТАТИ

јединицама локалне самоуправе. Посебно је значајан аспект пројекта анализа географског контекста насељавања, која се пре свега односи на уочавање геоморфолошких одлика насељених места и доступност педолошких и других ресурса. Такође, одређен број археолошких налазишта је снимљен из ваздуха, што је омогућило анализу локалне топографије. На крају, посебан значај пројекта се односи на геофизичку проспекцију неколико каснонеолитских локалитета код Алексинца. Значајни резултати у 2018. години остварени су на налазишту Средње поље у Брадарцу код Алексинца, где је методом флуксгејт магнетометрије снимљено село из касне фазе винчанске културе.

PRLJUŠA – MALI ŠTURAC, ENEOLITSKI RUDNIK BAKRA U CENTRALNOJ SRBIJI

Dragana Antonović , Selen Vitezović, Vidan Dimić

Археолошки институт, Београд

Lokalitet Prljuša na Malom Šturcu, najnižem vrhu planine Rudnik, još početkom osamdesetih godina prošlog veka je uveden u arheološku literaturu kao jedini praistorijski rudnik bakarne rude u centralnoj Srbiji i jedini iz perioda kasnog eneolita i ranog bronzanog doba u celoj Srbiji. Nakon nekoliko godina sistematskog istraživanja koje se vodi od 2011, pokazalo se da se na ovom lokalitetu nalazi verovatno jedan od najvećih praistorijskih rudnika bakra u jugoistočnoj Evropi i da je njegova eksploatacija trajala skoro do kraja trećeg milenijuma pre nove ere. Do sada je najbolje ispitano okno označeno kao Objekat 1 koje se nalazi na najvišoj

koti Prljuše. Istraživanjem ovog okna dobijeni su podaci koji se odnose na nivo tehnološkog znanja tadašnjih rudara. Izgled samog okna kao i tragovi vađenja mineralizacije na stenama u oknu pokazuju da se eksploatacija rude obavljala pomoću seta kamenih batova različitih dimenzija i težina, kojima se razbijala matična stena u kojoj se nalazila ruda nakon žarenja vatrom i njenog naglog hlađenja vodom. Na lokalitetu su pronađeni brojni batovi raznih veličina (od 200gr do 20kg) koji potvrđuju da se na tom mestu odvijala intezivna eksploatacija rude. U oknu označenom kao Objekat 1 nađeno je nekoliko celih sudova koji podjednako imaju odlike Bubanj-Hum I i Bubanj-Hum III keramike, sa bliskim analogijama u eneolitu Bugarske i ranom bronzanom dobu centralne i zapadne Srbije. Nedavno dobijeni apsolutni datumi, izgled okna Objekat 1 i keramika otkrivena u njemu ne stoje u saglasju. I pored datuma koji pokazuju vreme oko 2500 pre n.e., keramika sa izrazitom ranoeneolitskom tradicijom i okna koja ukazuju na još uvek primitivno rudarstvo kakvo je rađeno u ranom eneolitu navode nas na dve mogućnosti: 1. da su rudarska okna nastala tokom ranog eneolita pa zatim iskorišćena kao stanište nekim kasnijim poznoeneolitskim i ranobronzanodobnim rudarima ili 2. da su među populacijama kasnog eneolita i ranog bronzanog doba koje su koristile ovaj rudnik još uvek bile jake eneolitske tradicije, barem kada je reč o tehnologiji eksploatacije ruda.

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

061.2:902(497.11 Beograd)(048)(083.97)

**СРПСКО археолошко друштво (Београд). Праисторијска
секција (2018 ; Нови Сад)**

Програм и апстракти / [скуп] Праисторијска секција Српског
археолошког друштва, 14. децембар 2018., Нови Сад ; [организује]
Музеј Војводине, Нови Сад. - Нови Сад : Музеј Војводине, 2018
(Нови Сад : Сору centar). - 21 стр. ; 21 cm

Тираж 70.

ISBN 978-86-81086-12-4

1. Музеј Војводине (Нови Сад)

а) Српско археолошко друштво (Београд). Праисторијска секција
(2018 ; Нови Сад) - Апстракти - Програми

COBISS.SR-ID 327298823